

Operabemutató Pesten, a nagy árvíz napján

A Nemzeti Színház igazgatósága az 1838. évi nagy árvíz napjaiban megkísérelte, hogy szembeszálljon a pusztító elemmel. Zavartalanul készítette elő a mindennapi előadásokat, sőt újdonság bemutatóját is tervezte március 13-ára: Bellinének *Beatrice di Tenda* című operáját. A színház a legjobb szereposztással készült a nagy érdeklődéssel várt újdonságra, amelynek a címlapja így festett: *Beatrice di Tenda, vagy Az Ursinót várkastély. Muzsikáját szerzette: Bellini V.*

Szereplők ezek voltak: *Beatrice Schodelné*, mint vendég; *Enrico Szerdahelyi*, *Orombello: Erkel József*, *Ágnes Dériné*, *Anichino: Egressy Benjámín*.

Az ár megindul...

Mire a bemutatóelőadás napja felvirradt, Pestnek a Duna közvetlen közelében levő területeit már előntötte a nagy árvíz. A lakosság egy része idejében elmenekült a veszélyeztetett területről, mert előrelátható volt, hogy az áradatot megállítani nem lehet. A városban mindenfelé bútorral megrakott szekereket lehetett látni és riadtan menekülő családokat. Óvatos kereskedők elhordták áruikat üzletükből és biztosabb helyre szállították. A hatóságok állandóan készenlétben voltak, hogy a lakosságot tájékoztassák a várható eseményekről s a menekülőket irányítsák.

A Nemzeti Színház igazgatósága mégsem gondolt arra, hogy a *Beatrice* bemutatóját elhalassza. Igaza volt. A közönségnek a városban maradt része *zúfolásig megtöltötte a színházat* és meglehetősen nyugodtan viselkedett.

Az előadás megkezdése előtt kisebb-nagyobb csoportok élénken tárgyalták az árvíz eshetőségeit; de abban a pillanatban, amikor a nyitány első taktusa elhangzott, senki sem gondolt már semmire, ami a színházon kívül történt. Az első felvonást a legnagyobb figyelemmel és lelkesedéssel hallgatták végig, utána pedig a színpadra tódult a közönség

egy része, hogy jelen legyen, amikor a le-bocsátott függöny mögött ünnepélyesen átadják Schodelnének a hódolók remekbe készült ezüst koszorúját.

Félrevert harangok

A szónok be sem fejezte még a beszédet, amikor az utcán elhangzott az *első figyelmeztető sortűz és nyomban utána félreverték a harangokat*. A vészit jelző hangok természetesen addig megdöbentették a közönséget, de *addig mégsem mozdult el senki, amíg az ünnept szónok be nem fejezte beszédét*. Csak akkor rohant mindenki haza, hogy megmentse holmiját és elmeneküljön. A teljes bemutató tehát későbbre maradt. De a *Honművész* kritikusa mégis teljesítette kötelességét és beszaladt a szerkesztőségbe, hogy megírja beszámolóját. Pedig tudta, hogy egy hétnél hamarább nem jelenhet meg. Így is történt, sőt csak március 22-én látott napvilágot a kritikát helyettesítő riport.

„Március 13-án a *Beatrice di Tenda* vagy „*Az Ursinói várkastély*“, nagy daljáték két felvonásban, bérletszűnással előadott. A ’ színterem, mind a ’ mellett is, hogy a ’ remegő lakosság minden percben várta a Duna áradását, tömve volt. A darab menetele *semmi kívánnivalót nem hagyott maga után; egy kettőt ’s egy kardalt ismételni kellett. Schodelné* asszonyt az első felvonás végén *zajos tapsok között egy igen csinos művű ezüstkoszorúval illesztették meg. Dériné* asszony hasonlóan *szép iparral működött. Minthogy a ’ darab a ’ víz áradását jelző lövések ’s a ’ harangok félrevertetése miatt be nem végezhetett, ítéletünket másodszeri adatáskor bővebben közlendjük felőle.*“

Az árvíz elvonulása után, amikor a Nemzeti színház ismét megnyithatta kapuit, megtartották *Beatrice* teljes bemutatóelőadását, nagyon szép sikerrel.

Sebestyén Ede